

6 dagen in het zadel

Bossen, heidevelden en zandverstuivingen vormen het decor van de Veluwe Trail, een ruiterroute met een lengte van 160 kilometer dwars door het échte groene hart van Nederland. Zes paardenmannen uit Zwolle nemen de uitdaging aan.

TEXT: PIERRE SPANINKS FOTOGRAFIE: JORRIJ DE HUY

"Kan-ik!"
 "Hij kan!" Bob geeft zijn twee gitrwarte Friezen een nauwelijks merkbaar teken. Hun machtige hoeven grijpen in het mulle zand en sleuren de marathowagen vooruit. Hooguit vijftig meter hebben ze nodig om op snelheid te komen. Dan is de weerstand overwonnen en stuift de combinatie over het brede bospad. Achter hen geeft Dick zijn paard de sporen. Maarten, Wim, Wouter, Paul en ik volgen in een straffe galop.

Ik ben blij dat ik op Leida zit. Het ritme van haar galopsporen is precies goed. Met mijn beenspieren vang ik de gobvende bewegingen op van haar brede rug. Zo in het zadel gekleefd is paardrijden puur genot. Minutenlang laten we de grond drunen en werpen we stofwolven op. Het waait in mijn ogen en het kruipt in mijn neus. Even neem ik de teugels in één hand om met de ander mijn halshoek goed voor de mond te schrijven. Dat scheelt. En voort dederen we weer.

Insens steekt voor ons Bob een arm in de lucht. Onder het morspeken van betweterende woorden aan het adres van de paarden gaan we over in een langzamere gang. Even een ongeduldig draaije, dan een kalme stap. Dat is het tempo dat we de afgelopen dagen steeds hebben aangehouden, op de eerste twee etappes van de Veluwe Trail, een fantastische ruiterroste die dwars door de Veluwe loopt.

"Jullie zijn gek als je morgen meteen doortrijdt," zei Bob toen we hem gisteren onder het avondeten vertelden wat ons plan was. We waren 's middags aangekomen en hadden na een nacht op zijn mensportecentrum willen doortrijden naar het noorden. De paarden waren immers nog fit en zelf hadden we ook nergens last van. Maar onze gastheer duidde geen tegenspraak. "Het is hier veel te mooi om doorheen te jakkeren. Het bos, de hei, de randverstuivingen... Laat me jullie gids zijn. Ik rijd mee met mijn tweespan en Remate zorgt voor een picknick. We maken er gewoon een leuke dag van." De boerenkool met worst en de zelfgemaakte appelmoes hadden ons prima gemaakt, de wijn niet minder, en goed gezelschap is ook nooit weg. Dus hadden we zijn aanbod aanvaard en nog een extra glas gedronken voor het slapengaan.

Dagtocht Het was nog scherp toen ik vanochtend het erf opliep, maar voor de paarden was de dag al begonnen. Vanuit de stallen klonk het tevreden geluid van kaken die de ene hap hoort na de andere vermaalden. Leida begroette me met een vrolijk gehinnik, de oortjes naar voren. Een eindje verderop was een van de stalknechten al druk doende de wagen van Bob in gereedheid te brengen. Over een hek hing het onberispelijk gepoetste harnachement van zwart leer, de stalen gespen glimmend in het schijnsel van de lamtaarns.

Mijn mederuiters komen naar buiten, de een wat wakkerder dan de ander. We brommen wat tegen elkaar en rekken de spieren.

Het is de derde dag, hij en leden hebben meer geleden dan we gisteren dachten. We halen de paarden van stal, poetsen het opgedroogde rweet uit de vacht, plukken het stro uit staart en manen, en kijken de hoeven na. Gelukkig: geen ingelopen grind dat ons gisteren is ontgaan, geen scheurtjes en geen losse ijzers. Dan kan er gezadeld worden en kan het hoofdstel om.

Zoals afgesproken gaat Bob voorop. Paardenmannen zijn er in alle soorten en maten, en dit is er een die zijn hart verpand heeft aan de mensport. Natuurlijk zit hij ook wel eens in het zadel, maar hij neemt liever plaats op een bok. Voor een relaxed ritje zouh vandaag, of voor wedstrijden op het hoogste niveau. Daar is hij sinds kort weer voor in training, vertelt hij. We streken voorzichtig de weg over en rijden achter hem aan het bos in. Na een kilometer of twee komen we weer de eerste markeringen tegen van de Veluwe Trail.

Vandaag rijden we een van de negen dagtochten die op de doorgaande route aansluiten. De etappe rond Keorwijk verbindt de westelijke helft van de route tussen Ermelo en Berkum met de oostelijke tussen Vaassen en Arnhem, ongeveer in het midden van de 160 kilometer lange lus die de hele Veluwe omspant. Met Bob als gids hoeven we ons om de route niet te bekommeren en we kunnen een hoger tempo aanhouden dan in de voorafgaande dagen. En omdat Bob's vrouw, Remate, ons straks habberwege opzoekt met een lunch, hoeven we maar weinig bagage mee te nemen. De zadelzakken, die toch al niet vol waren, bevatten nog slechts wat onontbeerlijk is op een dag als vandaag: een fles water, een isobeltje, een verband >

Hippisch toerisme

Voor ruiters en mensen is de Veluwe Trail wat het Pisterpad is voor wandelaars. De een rijdt de 100 kilometer schiereiland door, verdeeld over vijf of zes etappes. De ander komt af en toe een teltje maken en neemt aan het eind van de dag zijn paard weer mee naar huis. De Stichting Hippisch Toerisme beheert de route. Zij geeft een routegids uit met kaarten en relevante informatie over bijvoorbeeld pleisterplaatsen en hoofmeden. www.hippisch-toerisme.nl

**We poetsen het opgedroogde zweet uit de vacht,
 plukken het stro uit de manen en kijken de hoeven na.
 Gelukkig, geen scheurtjes of losse ijzers**

doen, een extra stel teugels en beugelriemen voor het geval er wat breekt, en natuurlijk het scherpe zakmes dat iedere ruiter bij zich draagt als hij een buitenen maakt.

Hessenwagens Een kilometer of twee rijden we over kronkelende paden zuidwaarts, om dan af te buigen naar het oosten. We volgen een brede kaarsrechte zandweg waar we lekker vaart kunnen maken. Vanaf de bok moedigt Bob ons aan. In galop gaat het richting Hoog Buitelo. Rechts van ons ligt de Harskampse Zand, een militair oefenterrein en dus verboden gebied. In de verte horen we af en toe het ratelen van een mitrailleur. Daar oefent de pantserinfanterie. Ten eindje verderop ligt links de markante toren van Radio Kootwijk. Bob weet te vertellen dat een lokale actiegroep er twee jaar geleden de bouw van een nieuw zenderpark heeft weten te verhinderen. De Kathedraal, zoals het imposante gebouw in de volksmond heet, is inmiddels een rijksmonument. Maar wat er verder mee gaat gebeuren, is nog steeds onduidelijk. Vlak voor Hoog Buitelo slaan we linksaf, het bos in. De daglicht volgt hier een eindje de route van de Veluwe Trail naar het noorden. We rijden met een grote boog om de Steenberg heen, met zijn 66 meter een van de hoogste punten van het Veluwemassief. Bij de Hessenweg houden we halt. Over deze handelsroute brachten Duitse kooplieden in de zeventiende eeuw hun waren naar Utrecht en Amersfoort. Op zogenoemde hessenwagens, die zo hoog werden opgetast dat ze door drie paarden getrokken moesten worden. Ze mochten niet door diepen rijden omdat ze anders schade zouden toevoegen aan de wegen, een beetje vergelijkbaar met het zware vrachtoverkeer dat tegenwoordig om de bebouwde kom geleid wordt.

Op de Hessenweg staat een oude Land Rover. Het is de auto van Renate. Ze is gearriveerd met de bekoefde lunch. In de berm zoeken we een paar bomen uit die stevig genoeg zijn om de paarden aan vast te zetten. De hoofdshellen gaan af, de bitten uit, de halsters om. Toev eraan, knoop ertin. Klaar is Kees! De laadruimte van de Land Rover blijkt een bosje des overvloeds: een ketel dampende soep, een mand vol zelfgebakken boerenbrood, fruit, kannen verse koffie en thee, en een fles rode bordenijs. Normaal

doen we het onderweg met een stapeltje boterhammen, kaas en worst en een slek koffie uit een thermosfles.

We zijn er stil van. In de natuur moet je sowieso niet te veel praten. Dat doe je 's avonds maar, als de paarden op stal staan. Zoals gisteren toen Paul begon over zijn zaak en hoe dat nou moest als zijn vrouw straks haar eigen winkel had, terwijl Dick en Maarten zaten te filosoferen over de kinderen, die sneller groot worden dan ze zelf kunnen bijbenen. Hier langs de kant van de weg kotten we niet verder dan: "Mooi, hier" en "Wil jij nog meer soep?" ineens begint vlakbij een vogeltje te zingen.

"Verrek," zegt Bob, "een tapuit. Die hoor je niet vaak meer."

Spiedend kijken we om ons heen. Dick krijgt een roosie kop. Hij tast in zijn broekzak, het is zijn mobieltje.

Als we tot besluit van de maaltijd hebben gepraat op Renate, is het moment daar om op te breken. Via het Kootwijkerveen en de stielduinen van het Gaiwicker Zand maken we het rondje af. Onderweg kunnen we door de Straese Bergen, een van de weinige pieken

in ons land waar nog jeneverbesstruiken groeien. Vroeger stonden ze hier in overvloed. Met hun grillige vormen, die 's nachts in de nevel aan geestverschijningen deden denken, gaven ze voeding aan de griezelverhalen over witte wiev'n van schrijver Guus van de Wall Perne (1877-1911).

Voor we het in de gaten hebben, heeft Bob ons teruggeleid naar zijn manege. Het is er nu een drukte van belang. Van beide en verre zijn liefhebbers van de mensport hiernaartoe gekomen om te profiteren van het fraaie nazomerweer. Terwijl Bob zijn paarden uitspant en alvast naar de stal brengt, verzorgen wij die van ons. We schrijven ze droog met stro, geven ze te drinken, voeren ze handewol hoog, en prieten ze de hoesel in omdat ze vandaag weer zo braaf voor ons gewerkt hebben.

Nadat we aan de grote ronde tafel samen nog een kop koffie hebben gedronken, is het tijd om afscheid te nemen. De paarden laten zich gewillig in de trailer zetten. Bij het wegrijden zie ik een lange donkergrijze staart ontspannen over een laadklep hangen. Ook voor Leida zit de dag er weer op. ■

www.marekallhessen.nl

Zelf leren mennen?

Paardensportcentrum Onder de Kastanje ligt aan de weg van Gordene naar Harskamp. Bob van Aalst doet er de paarden, zijn vrouw Renate van Maanen de horeca. Het horecaleven wordt er met een hoofdletter geschreven. Behalve opleidingscentrum voor de mensport is het ook een luxe hotelaccommodatie en een sfeervolle horeca. Voor bedrijven en particulieren worden diverse menussmaken gegeven.

LEERSAARBEIDING
Speciaal voor leren van Man of all Seasons geeft Paardensportcentrum Onder de Kastanje korting op een menucard voor beginners. Kijk op www.marekallhessen.nl

Met hun grillige vormen, die in de nevel aan geesten deden denken, gaven de jeneverbesstruiken voeding aan de griezelverhalen over witte wiev'n